

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

PAPIRNICE VEVČE

PAPIRNICE KOLIČEVO

Druge delegatske volitve niso več daleč

VEVČE, OKTOBRA — Stiri leta mandata doba delegacij in delegatov se bliža koncu. Nove delegacije bomo volili v začetku leta 1978 spet za dobo štirih let. V Papirnici Vevče je bil aktiviran koordinacijski odbor za volitve, isti, ki je deloval že leta 1976 ob volitvah v družbenopolitičnih skupnostih, v samoupravne interesne skupnosti, v družbenopolitično organizacijo in v ostale organe. Konferenca osnovne organizacije sindikata je odbor še dopolnila z nekaterimi novimi člani. Članom komisije so priporočili, kaj predstavljajo in s tem v zvezi delujejo kot nosilci družbenopolitičnih nalog v delovni organizaciji. Ta moment je konferenca ob izvolitvi komisije tudi upoštevala.

Nosilci volitev so v krajevnih skupnostih SZDL, v delovnih in drugih organizacijah pa sindikat ob sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, zlasti zvezo komunistov in zvezo mladine.

Komisija že pripravlja in predlaga primerne kandidate za volitve 1978 in evidentira. Tudi delo sedanjih delegatov in delegacij ocenjuje in analizira. Ugotovila je, da je mnogokje delo šepalo, saj je bilo to torišče dela za nekatere popolnoma novo, nekateri pa ob preobilici strokovnega in družbenega dela res niso utegnili biti pri stvari popolni.

Izoljen je tudi predsednik komisije, ki sodeluje z občinskimi organi in koordinacijsko komisijo na Vevčah. Ta dolžnost je zaupana tovarišu Ostoji Matarugi. Ta ugotavlja, da evidentiranje teče, vendar bo treba do dokončnosti še razpravljati. Ko bo nova organizacija podjetja v štiri temeljne organizacije združenega dela in v delovno skupnost skupnih služb (DSSS) stekla, je evidentiranje prilagoditi novi organiziranosti.

Kot določa zakon o volitvah delegacij, oblikujejo delegacije delovni ljudje v TOZD in v delovni skupnosti. Zato bo treba za vsako TOZD in za delovno skupnost skupnih služb določiti število članov in sestavo delegacije. To bo treba potem vnesti v statut vsake TOZD in DSSS. Imeli bomo 5 delegacij (4 TOZD in 1 DSSS). Teh pet delegacij bo oblikovalo konferenco delegacij, ki bo delegira-

la delegata na sejo zbora združenega dela občinske skupščine.

Kandidiranje bo treba izvesti po določbah pravilnika RK SZDL o kandidiranju. Najprej evidentiranje, nato se skliče kandidacijska konferenca za vsako TOZD in DSSS. Skličejo se po razpisu volitev in najpozneje 15 dni pred volitvami. Konferenco skliče sindikat. Na konferenci se sestavi in sprejme kandidatna lista. Ta mora vsebovati najmanj toliko kandidatov, kot je treba izvoliti članov delegacije.

Naša sedanja delegacija ima 11 članov. Zakon ne določa najmanjšega števila članov delegacije TOZD in DSSS. V delegacijo ne more biti izvoljen kdor po ustavi in zakonu ne more biti član delavskega sveta TOZD (individualni poslovodni organ TOZD, njegovi namestniki in pomočniki, vodilni delavci, vodje sektorjev in drugi delavci, ki so odgovorni neposredno DS).

Volitve razpiše skupščina občine.

Ing. Franc Jozelj

Lahko sta dve vrsti delegacij: splošna delegacija za vse SIS ali pa posebne delegacije za posamezne SIS.

Splošna delegacija TOZD za skupščino SIS ima 10 članov, posebna pa najmanj 5 članov.

Naša sedanja splošna delegacija ima 16 članov. Sedaj bomo morali imeti 5 splošnih delegacij (4 TOZD in 1 DSSS) — 50 delegatov!

Delegacije se združijo v konferenco delegacij. Glede kandidiranja velja isto, kot za delegacijo v skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Volitve razpišejo DS TOZD.

Tovariš Silvo Razdevšek, predsednik splošne delegacije za SIS, pravi o problemih zunanjega značaja:

»Splošni problem zunanjega značaja je nenačrtovano sklicevanje skupščin. Te se vrstijo neenakomerno skozi mesec, vsako planiranje obravnave gradiva, sklica delegacij, določanje delegata za konferenco je nemogoče.

Ravno tako prihaja gradivo časovno neenakomerno. Včasih tik pred skupščino, prepozno ali redko dokaj zgodaj. Tudi vabila in gradiva prihajajo na različne naslove: na konferenco, na delegacijo ali direktno na delegate. Vsa-

Marjan Kopecky

ka evidenca z dela je s tem onemogočena.

Gradivo je večinoma preobširno rok pa kratek. Obravnava takšnega gradiva je praktično nemogoča. Potek dela delegacij, ki je teoretično zamišljen ob takšnih pogojih ni možen.

Problematika notranjega značaja:

Splošna delegacija Papirnice Vevče šteje 16 članov. Od teh lahko praktično upoštevamo za aktivno delo le polovico, ostali člani so zaradi službenih dolžnosti prezavzeti, večkrat odsotni ali zadržani.

Število delegatov je tudi sicer že preveliko, saj bi za posamezno SIS morali imeti vsaj 2 ali 3 delegate, da bi lahko pokrivali posamezno dejavnost. Danes pa imamo 12—14 osnovnih SIS, poleg tega pa se poraja več in več novih — vse naj bi pokrivala splošna delegacija (tudi PTT, letališka, komunalna...).

Za našo organizacijo, ki je sedaj organizirana še kot DO, bi bilo potrebno število delegatov ca. 60, da bi lahko jamčili udeležbo na sejah SIS. Po 1. 1. 1978, ko gremo v organizacijo TOZD pa bo potrebno tako ali tako temeljito razmisliti shemo organizacije splošne delegacije.

V nadaljevanju razprave je sodeloval tudi predsednik delegacije DPS tov. Franc Jozelj, inž., ki je povedal:

Do julija preteklega leta je naša konferenca delegacij vključevala tri delegacije:

a) delegacija OZD Papirnice Vevče, kot nosilko konference delegacij

b) delegacija »Žime« Fužine

c) delegacija »Državna založba« — skladišče Ljubljana.

Od tedaj pa predstavlja naša konferenca skupino delegatov, ki je bila osnovana na temelju bodoče organiziranosti združenega dela v našem podjetju. Tudi naša delegacija se je srečevala s podobnimi problemi in težavami, ki so značilne za večino delegacij.

Gradivo, ki je sprva prihajalo preveč obsežno, se izboljšuje, saj prihaja sedaj deloma že v krajših izvlečkih in z obrazložitvami.

Nismo še našli prave poti za povezavo z bazo. Zaradi časovne stiske je bilo praktično nemogoče sklicevati zbere delavcev, kjer bi

obravnavali gradivo ter tako z določenimi stališči delavcev pršli na sejo.

Razlaganje gradiva je prepuščeno vodji delegacije. Čeprav smo razmišljali o tem, da bi pred sejo delegacije zadolžili delegate, da bi se pripravili na posamezne točke dnevnega reda, se je ustavilo pri tem, ker ni bilo dovolj izvodov gradiva.

Pri obravnavanju nekaterih pomembnejših odločitev moti časovna stiska, ker so prihajala prepozno v obravnavo, hkrati pa so vezana na rok sprejema.

Čeprav smo bili zaradi odhoda iz tovarne dalj časa brez dveh delegatov, nismo imeli problemov z udeležbo oziroma sklepčnostjo na sejah. Pogrešamo izobraževanje delegatov, kar bi pripomoglo k boljšemu izvrševanju delegatskih dolžnosti.

V razpravi je sodeloval tudi predsednik konference delegacij, tov. Marjan Kopecky, ki je povedal:

Delo VI. konference splošnih delegacij za SIS (Papirnica Vevče, Državna založba - skladišče, Zima in prodajalna Cankarjeve založbe, Zaloška c.) lahko ocenimo kot srednje dobro.

S formalnega stališča (glede udeležbe na sejah) — sicer povsem v redu, saj doslej — kot mi je znano — naši predstavniki niso bili le na 2 ali 3 sejah najprej ustanovljenih osem SIS družbenih dejavnosti.

V zadnjem času pa tudi za novo SIS »črpano« delegate v glavnem iz splošne delegacije, le celovitega pregleda nad vsemi novimi SIS — nimamo.

Dejansko nam vseh pozitivnih lastnosti delegatskega sistema ni uspelo uresničiti.

Smatram, da je poglobljena ovira premajhna informiranost oziroma je sedanji sistem neustrezen. Za vsako sejo SIS ne moremo sklicevati zborov delavcev, ki so pooblašteni sprejemati odločitve. Tudi kampanjsko delo SIS, ko se zvrsti cela serija sej za skoro vsa področja, ne ustreza današnjemu pretoku informacij.

S spremembo sistema informacij — prehod na prilaganje zbranih materialov za publiciranje v res zgoščeni obliki, v obliki ciklostilnega biltena na 1—2 straneh — bi verjetno položaj precej izboljšali in to v dveh ozirih:

1. Izognili bi se dosedanjemu načinu, ko imamo za posamične dejavnosti »specializirane« delegate, ki dokaj uspešno zasledujejo posamično področje (kar pa ni zaželeno).

2. Delo SIS bi z biltenom (naklada ca. 100 izvodov) dejansko stalno posredovali delavcem, ki bi tako lažje spremljali odločitve na zborih. Doslej smo žal obravnavali samo neposredno situacijo tik pred sprejemom dogovorjenih prispevnih stopenj, za dosledno spremljanje celotnega dela pa ni bilo časa, ne ustreznega gradiva. S tem bi dobili delegati res zares trdno osnovo za svoja stališča in ne bi več morali kapitulirati pred goro podatkov, ki jih pripravljajo strokovne službe SIS v svoj prilog.

Komisija je po končani razpravi sprejela naslednje sklepe:

1. Zadolži naj vse predsednike OOS, sekretarja OOK, predsednika delegacije DPS — družbenopolitičnih skupnosti in predstavnika delegacije SIS, naj do prihodnje seje pripravijo predlog za evidentiranje vseh možnih kandidatov za razne funkcije v družbenopolitične skupnosti in SIS.

2. Na prihodnji seji se je treba odločiti, kakšne delegacije bomo imeli (posebne ali skupne) v SIS in DPS.

3. Za vodilne funkcije naj pripravi predlog kadrovska komisija pri ZK v sodelovanju s konferenco sindikata. Opozoriti je tudi potrebno, da bo v prihodnjem letu potrebno predvideti vodilne in druge kadre v ZK, sindikatu, samoupravnih organih (TOZD, DS, razne komisije itd.).

Upati je, da bodo napake, ki so jih ugotovili, nauk za boljše delo v naslednjem mandatnem obdobju.

1. NOVEMBER — dan spomina na mrtve

Na vsakem koščku slovenske zemlje, kjerkoli so v NOB potekali boji proti sovražnikom slovenskega ljudstva, je posejana kri najboljših sinov slovenskega naroda. Številni grobovi, pozabljeni in nepozabljeni, spomeniki vseh vrst nas spominjajo na borce, padle za svobodo in pravice. Bolj kot kdajkoli v letu obiskujemo te dni okoli 1. novembra spomenike, grobnice in pokopališča svojcev.

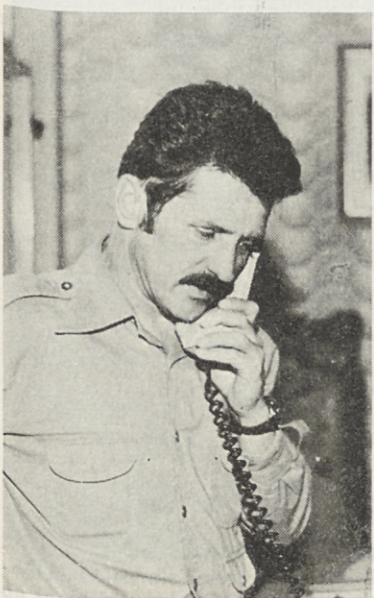
Tudi letos počastimo z obiskom, šopkem cvetja, žalno korčnico znana mesta od domačega spomenika pred tovarno do Urha in drugih krajev! Ta dom je posvečen vsem tistim, ki jih ni več med nami, bodisi da se je njihova življenjska nit pretrgala na bojišču, v taborišču in zaporih, ali pa na cestnem križišču. Rešujmo jih pozabe!

V Kanadi 89 odstotkov izrabe kapacitet

VEVČE, OKTOBER — V prvem trimesečju se je proizvodnja časopisnega tiskovnega papirja v Kanadi zvišala za 13,4% v primerjavi z enakim obdobjem 1976. leta. Količina je znašala 2.800.000 ton. V aprilu mesecu letos so obrati za proizvodnjo tega papirja njihove kapacitete izrabili za 89% kar je 4% več kot meseca marca.

Produkt v aprilu je znašal 732.175 ton, od česar so izvozili v ZDA 522.617 ton. Poraba časopisnega tiskovnega papirja (roto) je v ZDA znašala aprila meseca 852.000 ton, kar je za 5,2% več kot v aprilu 1976.

Iz WP S. R.

Silvo Razdevšek

Samoupravni akti v novi obliki organiziranosti

VEVČE, OKTOBER — Naša tovarna je bila do sedaj enovita delovna organizacija brez temeljnih organizacij. Zato so tudi samoupravni akti veljali za vso delovno organizacijo. Ti samoupravni akti so bili: statut DO, samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, samoupravni sporazum o stanovanjskih razmerjih in vrsta pravilnikov ter poslovnikov.

Zakon o združenem delu določa, da je treba ne glede na to, če se organizirajo temeljne organizacije ali če ostanemo enovita delovna organizacija, uskladiti vse samoupravne splošne akte z njegovimi določbami do 11. 12. 1978. Samoupravni splošni akt o delitvi sredstev za osebne dohodke pa mora biti sprejet že do konca tega leta, tako da začne veljati s 1. 1. 1978. Če delavci ne sprejmejo samoupravnega akta do konca letošnjega leta, so po 1. 1. 1978 upravičeni samo do zadržanega OD po zakonu.

Po zakonu o združenem delu mora imeti vsaka temeljna organizacija (TOZD) oziroma enovita delovna organizacija brez TOZD naslednje samoupravne splošne akte: samoupravni sporazum o združevanju delavcev v TOZD, ki vsebujejo dejavnosti TOZD in osnove za urejanje družbenoekonomskih odnosov delavcev v TOZD, statut TOZD, ki vsebuje zlasti določbe o oblikah in izvajanju samoupravljanja, pravilnik o medsebojnih razmerjih delavcev, pravilnik o razporejanju čistega dohodka, pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke in druge pravilnike, ki jih določa samoupravni sporazum in statut TOZD. Kot vidimo, določa zakon o združenem delu v vsaki TOZD **samo en** samoupravni sporazum, ki ureja osnove družbenoekonomskih odnosov delavcev. Podrobnejše določbe o teh odnosih pa bodo v pravilnikih, ki jih bodo delavci sprejeli v skladu s tem samoupravnim sporazumom. Pravilnike bo lahko sprejemal de-

lavski svet TOZD, izjema je samo pravilnik o delitvi sredstev za OD, ki ga morajo sprejeti delavci na referendumu. Prav tako na referendumu sprejemajo delavci samoupravni sporazum o združevanju svojega dela v TOZD in statut TOZD.

V delovni organizaciji, v kateri se organizira več TOZD, sprejemajo delavci samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo ter statut DO. Oba samoupravna akta sprejemajo delavci vseh TOZD na referendumu. Samoupravni sporazum o združitvi TOZD je konstitutivni akt delovne organizacije. To pomeni, da se šele z njegovim sprejemom in uveljavitvijo delovna organizacija začne konstituirati kot pravna oseba po zakonu o združenem delu. To je prva faza konstituiranja. Druga faza je izvolitev delavskega sveta DO, tretja faza pa je imenovanje vršilca dolžnosti poslovodnega organa. Šele potem se delovna organizacija lahko vpiše v sodni register pri okrožnem gospodarskem sodišču. Zakon o združenem delu precej podrobno določa, kaj morajo delavci urediti s samoupravnim sporazumom o združitvi TOZD. Predvsem ta sporazum vsebuje določbe o firmi in dejavnosti delovne organizacije, o skupnih poslih in interesih, ki jih delavci TOZD uresničujejo v DO, o sprejemanju plana DO, o združevanju sredstev TOZD v DO, o delavskem svetu, izvršilnih organih in poslovodnem organu DO, o pravicah, obveznostih in odgovornostih delovne skupnosti, ki opravlja za TOZD dela skupnega pomena, o odgovornosti TOZD za obveznosti delovne organizacije in o reševanju sporov med temeljnimi organizacijami.

Statut delovne organizacije se lahko sprejme v roku največ šestih mesecev od sklenitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD. Statut DO vsebuje zlasti določbe, ki so pomembne za organiziranje, za delo in poslovanje

DO in za uresničevanje samoupravnih pravic delavcev.

Poleg samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD in statuta DO lahko delavci združenih TOZD sklepajo med temeljnimi organizacijami še druge samoupravne sporazume, s katerimi določajo skupne osnove in načela za urejanje posameznih vprašanj in odnosov, npr. delitve osebnih dohodkov, varstva pri delu, ljudske obrambe in podobno. Temeljni princip pri tem je, da se odnosi na nivoju delovne organizacije ne morejo urejati s pravilniki. Edina oblika samoupravnega akta, s katero delavci združenih TOZD urejajo odnose med temeljnimi organizacijami oziroma določajo neke skupne osnove in merila za urejanje razmerij v temeljnih organizacijah, je **samoupravni sporazum**. Vendar pa te vrste samoupravnega sporazuma delavci TOZD ne sprejemajo na referendumu, temveč ga lahko sprejemajo na zboru delavcev posamezne TOZD. Lahko pa ga sprejme tudi delavski svet TOZD, če je tako določeno v statutu delovne organizacije. Edina izjema, ki jo določa zakon o združenem delu, je samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov. Ta samoupravni sporazum mora biti obvezno sprejet na referendumu v vseh TOZD. Pogoj za veljavnost vseh teh samoupravnih sporazumov je, da so sprejeti v **vseh temeljnih organizacijah brez izjeme**.

Iz gradiva, ki ga je dala v javno obravnavo komisija za izvajanje zakona o združenem delu, lahko ugotovimo, da predvidevamo v naši tovarni organiziranje štirih TOZD in Delovne skupnosti skupnih služb. Ker naj bi bila nova organizacija uveljavljena že s 1. 1. 1978, bo treba do tega roka na referendumu sprejeti v vsaki TOZD in tudi v Delovni skupnosti skupnih služb: samoupravni sporazum o združitvi dela delavcev, statut in pravilnik o delitvi sredstev za OD. Na nivoju delovne organizacije pa bo treba sprejeti: samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo, samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev delovne organizacije na TOZD, samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za OD ter samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornosti med združenimi TOZD in Delovno skupnostjo skupnih služb. Navedeni samoupravni akti so že v pripravi in bodo v novembru dani v javno obravnavo.

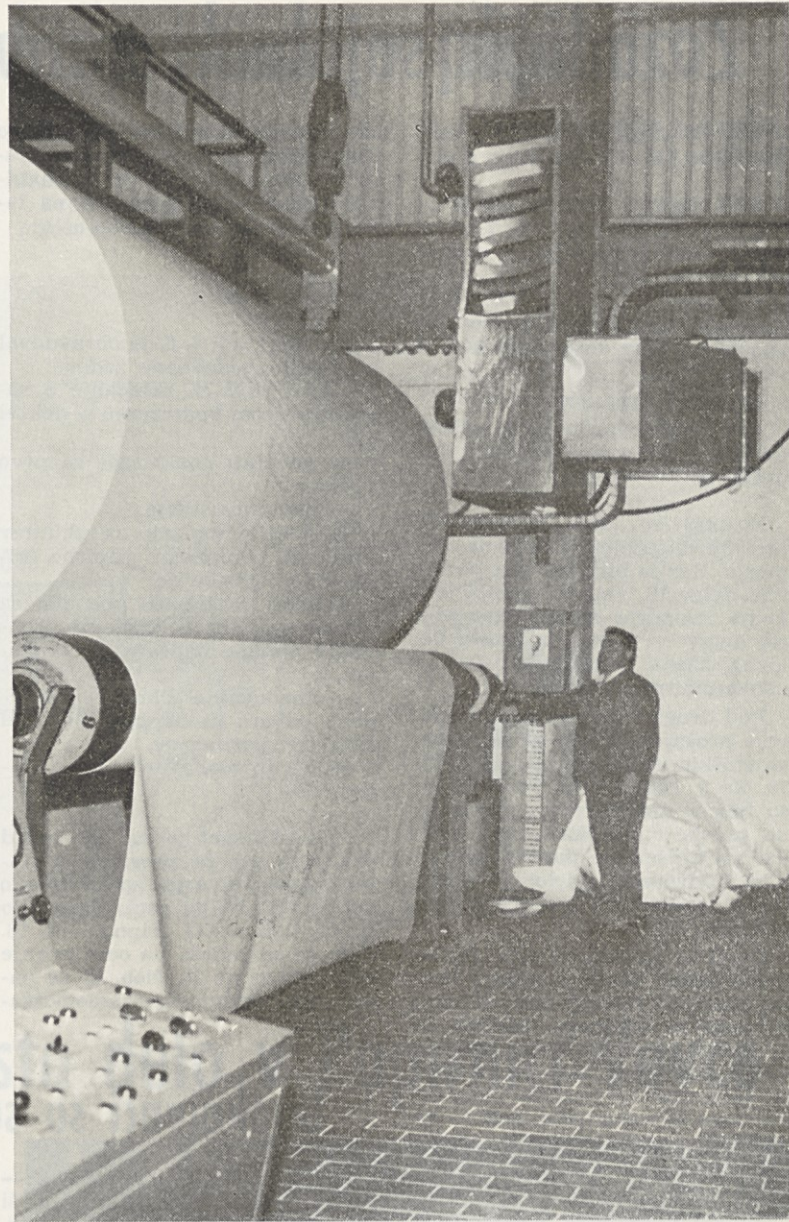
J. M.

V ZRN pričakujejo zvišanje cen papirja

VEVČE, OKTOBER — Medtem ko je nivo cen v prvih mesecih leta 1977 vseskozi nespremenjen, je v tej deželi pričakovati neizbežno prilagoditev cen za daljše obdobje. Medtem je les postal za 15% dražji, stroški plač pa so se v primerjavi s preteklim letom zvišali za 9,3%. Nasprotno letu 1950 je narastla cena za uvoženo celulozo za 68%, za zemeljski plin in premog 105% in za težka kurilna olja za 148%. Indeks cen za papir in karton pa se je nasprotno zvišal samo za 36%.

V prvem četrtletju 1977 je po podatkih združevanja papirne industrije ZRN proizvedla 1,7 milijonov ton papirja, kartona in lepenke ter s tem preseгла lanskoleto proizvodnjo za 6%. Ob tem so bile celotne kapacitete obremenjene z 88%.

Iz WPF S. R.

Glajenje papirja na V. PS poklicnim papirničarjem ne dela težav

Odmor za malico in ne za postajanje v vrsti

VEVČE, OKTOBER — Zakon o združenem delu določa v 189. členu, da imajo delavci v delovni organizaciji pravico in dolžnost zagotoviti pravico do dnevnega odmora, do počitka med dvema dnevnoma, tedenskega počitka, letnega dopusta in drugih odmorov. Ko določajo in razporejajo delovni čas, zagotovijo delavcu tudi čas za dnevni odmor.

No, to je pri nas urejeno. Odmori za malico se vrstijo od pol devetih do desetih po pol ure, tako da pridejo vsi obrati in oddelki na vrsto. Za nekatere oddelke, zlasti tiste, katerih delavci ne morejo predalec od svojega dela, vozijo toplo malico v oddelke. Ostali grede na topli obrok v Papirniško restavracijo, nekateri skočijo tudi čez trg v trgovino, najbližji pa tudi domov.

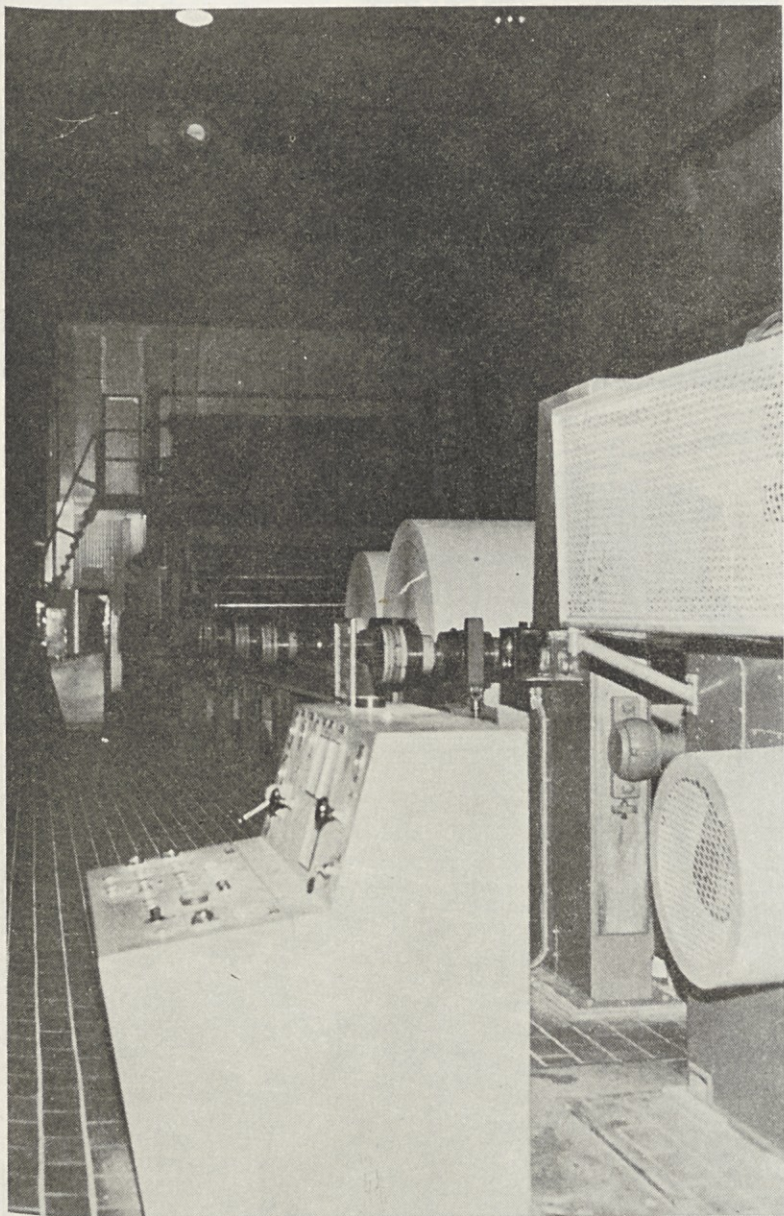
Gre za one, ki hodijo v restavracijo. Tu je vsak dan po 20 in več metrov dolga vrsta (ne pri vseh izmenah), kjer delovni ljud-

je negodujejo, češ, prikrajšan nam je odmor, če hočemo pravočasno nazaj na delo, moramo hrano na hitro »zmetali« vase, mi ne me že apetit, predno pridem do krožnika in podobno.

Morda bi se dalo na kakšen način odpomoči. Morda s prerazporeditvijo, s hitrejšim podeljevanjem malice — po navadi dela to samo ena — ozko grlo je tudi blagajna, kjer igra med poslovanjem tudi tranzistor, krivi so tudi ljudje sami, ker ne pripravijo ustreznih bonov ali drobiža za plačilo in podobno.

Zdravniško je dokazano, da je treba obrok použiti počasi in v miru, potem je dobro, da se preostalih nekaj minut sprehodimo na zraku ali s prijateljem pokramljamo o vseh mogočih stvareh, samo tovarno pustimo takrat pri miru. Pravi počitek je prestavitev v drugo okolje, ne pa postavitev v vrsto.

S. R.

V. PS že boljše proizvaja. Dobro bi pa bilo slišati, kako je s prodajo papirja

Vsakanja slika v menzi

Z zadnjih sej samoupravnih organov

SVET ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

KOLIČEVO, SEPTEMBER — Na seji, ki je bila 27. 7. so se člani sveta pogovarjali o naslednjih vprašanjih:

— o organizacijsko kadrovske zadevah: razne vloge, sprejemi in premestitve;

— o sprejemu učencev v uk;

— o imenovanju uredniškega odbora za naše interno glasilo Papirničar.

Najprej so člani obravnavali prošnje za sprejem v delovna razmerja. Ker je bila potreba po novih delavcih velika, smo v delovni razmerje sprejeli kar precej delavcev. Nekatera prosta delovna mesta pa smo zapolnili z ustreznimi premestitvami.

Pod drugo točko so se obravnavale prošnje učencev za sklenitev vajeniških razmerij za leto 1977/78. Že v Občinskem poročevalcu so bila v mesecu maju objavljena prosta vajeniška mesta. Vendar pa prošnje za papirničarje ni bilo. Kadrovski oddelek je prejel precej prošnje za izučitev drugih poklicev.

Člani so zavzeli stališče, da bo treba nekaj storiti v zvezi s tem, saj opažamo že dalj časa, da med mladimi ni nobenega interesa za ta poklic. Prav gotovo so bistveni vzroki naslednji: delo na nedelje in praznike ter nočno delo, ki mladega človeka prav gotovo ne privlači, ni pa temu primerne nagrajevanja, ki bi te negativne vplive preprečili. Pogovarjali so se tudi o tem, da bi papirničarje dobili s prekvalifikacijo nekaterih drugih poklicev (elektrikarjev, kovinarjev), vendar se tu pojavlja vprašanje, koliko bi se bil kdo pripravil prekvalificirati in opravljati delo zunaj svojega poklica. Vsekakor je prva varianta, da se papirničarje bolje nagrajuje, bolj primerna in bo to upoštevano tudi pri izdelavi novega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov, ki je že pripravljen in bo v kratkem šel v javno razpravo na zbor delovnih ljudi. Ostale prošnje, ki jih je predhodno pregledala že kadrovska komisija, pa so bile potrjene.

Zanimiva je bila tudi naslednja točka, kjer so se člani sveta za medsebojna razmerja pogovarjali o imenovanju uredniškega odbora internega glasila Papirničar. Papirničar izhaja po potrebi. V glavnem je vsebina material za javno razpravo na zborih, od poslovnih poročil, povzetkov samoupravnih sporazumov, ki jih je treba sprejeti na zborih, pa do osnutkov in predlogov družbenih dogovorov različnih vrst. Taka vsebina pa je precej suhoparna in želimo, da naj bi naš Papirničar izhajal v bolj popestrjeni obliki, pa tudi vsebino bi nekoliko spremenili. Prispevki naj bi bili z vseh delov tovarne, z različno vsebino. Treba se bo tudi zmeniti v kakšnem formatu in obliki se bo časopis tiskal. V pripravi je tudi pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij in izdajanju glasila, ki bo kmalu tudi v javni razpravi. Postavlja pa se tudi vprašanje, če bomo še naprej sodelovali s Papirnico Vevče in skupaj izdajali Naše delo še naprej. Najbrž se bomo odločili za svoj časopis oziroma glasilo.

Na koncu je svet za medsebojna razmerja obravnaval tudi vloge za dodelitev kreditov za stanovanjsko izgradnjo.

Na seji 16. 9. pa je SMR obravnaval podelitev štipendij. Poleg vajeniških mest so bile v Občinskem poročevalcu razpisane tudi štipendije. V kadrovski oddelek je prišlo kar precej prošnje. Glede na to, da finančna sredstva so in da je bilo morda razpisano premalo štipendij, ker so potrebe pokazale naknadno, je svet za medsebojna razmerja potrdil devet prošnje, od katerih se našajo: tri na srednjo tehniško

šolo strojne smeri, dve na srednjo tehniško elektro smeri, ena na papirno tehniško ter dve na fakulteto za strojništvo in ena na fakulteto za elektrotehniko.

Delavski svet

Na svoji seji 4. 8. je obravnaval naslednje pomembne zadeve:

— razprava in sklepanje o samoupravnem sporazumu o delitvi OD,

— rezultati poslovanja za prvo polletje,

— nove investicije,

— sklep o soglasju za ukinitve poslovne skupnosti papirne industrije Jugoslavije,

— sklep o podpisu pogodbe za sodelovanje pri financiranju centralne čistilne naprave v Domžalah,

— imenovanje članov poslovnega odbora za skupna vlaganja domačih partnerjev,

— odkup stanovanja tov. Majheniča.

Delavski svet je na eni izmed prejšnjih sej že pregledal osnutek samoupravnega sporazuma o delitvi OD. Na ta osnutek je bilo danih tudi nekaj pripomb na 16. člen, ki se nanaša na ocenjevanje delavcev in na 28. člen, ki se nanaša na vrednotenje nadomešča-

nja. V razpravi je vodja splošno kadrovske službe pojasnil še nekatera vprašanja, ki so jih delegati postavili. Samoupravni sporazum o delitvi OD gre na zbor delovnih ljudi še ta mesec.

O finančnih rezultatih je govoril vodja finančno računovodskega sektorja. Rezultati poslovanja so bili že objavljeni.

Papirnica Količevo daje tudi soglasje za ukinitve poslovne zajednice za celulozo, papir in embalažo, ker se je poslovanje toliko spremenilo, obenem pa so se spremenili tudi predpisi in se namesto nje ustanovi splošno združenje za gozdarstvo, lesno predelavo in papirno industrijo.

Izgradnja centralne čistilne naprave za kanalizacijski kolektor Domžale-Kamnik se je začela že preteklo leto. Papirnica Količevo sodeluje s finančno udeležbo 500.000,— din, kot je dogovorjeno s samoupravnim sporazumom o izgradnji kolektorja.

V poslovni odbor jugoslovanskih sovlagateljev KS III so imenovali 4 naše člane.

S tovarišem Majheničem je končno sestavljena ustrezna pogodba za odkup njegove hiše, ki stoji na zemljišču KS III. V čim krajšem času naj se ta pogodba tudi podpiše in realizira.

Mija Bizjak

Upokojenci so se ponovno srečali

KOLIČEVO, SEPTEMBER — Postalo je že tradicija, da se naši upokojenci srečujejo vsako leto. Pravzaprav so ta srečanja zelo priljubljena, saj je prav malo takih, ki se ga ne bi udeležili.

Ze samo srečanje ljudi, ki so preživeli leta in leta v isti tovarni, ki so se skupaj borili za boljše pravice in pogoje dela, ki so vlagali svoje delo v materialno bazo, da bi dosegli hitrejši napredek, jim daje občutek, da na njih še vedno niso pozabili. Se vedno jih zanima, kaj zdaj počnemo v tovarni, kaj je novega. Zanima jih, kako poteka gradnja novega stroja, kaj je novega v starem delu tovarne.

Vsi ti ljudje so s tovarno rasli toliko časa in toliko let, da se še vedno počutijo kot del kolektiva.

Če pa je tako srečanje združeno še z izletom na kakšno pomemb-

no turistično ali zgodovinsko točko je vse skupaj še bolj zanimivo. Med seboj obujajo spomine na njihova službena leta.

Izleta so se udeležili tudi nekateri predstavniki družbenopolitičnih organizacij, ki so jim odgovarjali na zastavljena vprašanja. Na izletu so si ogledali grad Bogenšperk, kjer je nekaj časa živel tudi Valvazor. V gradu so razstavljeni tudi dokumenti in slike iz tega področja iz časov NOB. Grad je eden izmed najbolj ohranjenih na Slovenskem in je tudi stalno vzdrževan.

Izlet pa se je zaključil s kosilom v Moravčah, kamor so upokojenci pred leti že šli. Ze od takrat so odnesli lepe vtise, zato so bili tudi letos zelo zadovoljni.

Mija Bizjak

Izdelek Papirnice Vevče v nemškem muzeju tapet

VEVČE, OKTOBER — Papirnica Vevče je ob sodelovanju Društva Exlibris Sloveniae pripravila zanimive tapete, na katerih je ekslibris. »Naše delo« je o teh tapetah že poročalo, med vsemi ekslibristi znana »Exlibris Revue«, ki izhaja na Danskem, pa je eni zadnjih številčk celo priložila vzorec tapete. Odmev na ta zanimiv vevški izdelek pa gre še naprej. Avtor motiva na tapeti je zahodnonemški grafik Hermann Huffert. Zvitek tapete z ekslibrisi je poslal Nemškemu muzeju tapet v Kassel. Iz muzeja je H. Huffert dobil pismo, po katerem povzemamo najzanimivejše dele:

»Zelo se vam zahvaljujemo za poslane tapete z ekslibrisi! Naš muzej ne zbira samo starih ali dragocenih tapet, ampak tudi posebnosti vseh vrst... Imate čisto prav, da je ekslibris s petelinom na tepetah H. Hufferta enkrat na svetu. Je okras posebne vrste, tiskan vodoravno. Ali je producent teh tapet pri takšni izvedbi mislil na izložbena okna in vitrine, kjer bi sicer pristrčen motiv potekal v višini oči nekoliko poševno?... Na vsak način bomo dragocenost kmalu razstavili.«

V nadaljevanju muzejskega pisma je še ena zanimivost. V načrtu imajo poseben prostor, v katerem bo mogoče videti, kako tapete sploh nastanejo: od skice prek vmesnih faz do končne tapete. Avtorja ekslibris tapete H. Hufferta prosijo, če bi muzeju lahko preskrbel gradivo za to posebno razstavo in bi na njej prikazali prav pot do te enkratne ekslibris tapete, kot pišejo v pismu.

Najbrž je ekslibris tapeta prva naša tapeta v nemškem muzeju tapet. Prav gotovo bo lepo zastopala vevške tapete in opozorila nemške in tuje obiskovalce na odličnega jugoslovanskega izdelovalca zidnih tapet.

Rajko Pavlovec

Malica v restavraciji Bogenšperk

Upokojenci pred gradom Bogenšperk

Izleta so se udeležili tudi predstavniki tovarne

Utrinek z letošnjega dopusta

Pred prikolicco je dovolj prostora za popoldanski pomenek

Centralno razpuščanje kaolina in ureditev vhoda v papirnico

VEVČE, OKTOBRA — Vzpo- redno z izgradnjo objekta V. pa- pirni stroj se je pripravljala izgradnja centralnega razpušča- nja kaolina, ki bo v prvi fazi slu- žila za novi stroj, kasneje pa tudi za obstoječo proizvodnjo. Tako so že stekla najnujnejša gradbena dela, skoraj v celoti pa so bila iz- vršena tudi nujna strojno-mon- tažna dela, vključno z energetskimi in merilnimi vodi. Naprava poskusno že obratuje.

Zaradi ekonomičnega transpor- ta, saj je objekt lociran ob želez- niškem tiru in tudi zaradi manj- ših izgub, ki so nastajale ob kla- sičnem prevozu z vozički, je pri- prava polnil — kaolina situirana na površini ca. 200 m², z dovolj velikim skladiščem surovin, ka- kor tudi pripravljenih polnil.

Prva začetna faza tako že obra- tuje. Zasilno strešno konstrukcijo nad postrojem in nad začasnim skladiščem je potrebno nujno na- domestiti s fiksno in tako objekt gradbeno dokončati. Sipek kaolin je namreč zelo dovzeten za vla- go, zelo moker pa tvori blato in je takšnega praktično nemogoče transportirati. Prav tako ko- mandni pult, ki je sedaj samo pod streho ne pa v zgradbi in, ki ima tiristorje zelo občutljive na vlago. Vse to in pa vedno večje potrebe po kaolinu narekujejo najhitrej- še dokončanje objekta za kaolin.

— Objekt bo služil za skladi- ščenje surovin v razsutem stanju ter pripravo suspenzij, ki bodo uskladiščene v rezervoarju 3 × 100 m³ ter 2 × 250 m³.

— Objekt je zasnovan tako, da surovino dovažajo po industrij- skem tiru neposredno v zahodni del objekta. Del skladiščnega in tehnološkega dela objekta je za- prto z obodnim zidom, ostali del z industrijskim tirom je odprt. Del objekta je tudi podkleten.

— Točna lega objekta je raz- vidna iz situacije v M 1:1000.

— Tlorisne dimenzije objekta so 30,45 × 18,45 m v I. fazi. V II. fazi izgradnje bodo objekt v ena-

kih tlorisnih dimenzijah podalj- šali proti jugu.

— Višinski gabarit: pritličje (delno podkleteno). Višina objek- ta je 8,30 m glede na urejen te- ren ob objektu.

— Streha enokapnica, izvede- na z Y nosilci z blagim naklonom proti zahodu. Kritina salonitna.

— Ob severni strani objekta bosta na posebnem betonskem platuju dva rezervoarja po 100 m³ za skladiščenje pripravljenih sus- penzij. Rezervoarja bosta nad- zemna, jeklena, valjaste oblike premera ca. 5,0 m in višine ca. 6,0 metra.

— V III. fazi je severno od obeh predviden še tretji enake prostornine, vzhodno od teh pa še dva večja rezervoarja s prostori- no 250 m³ enake izvedbe.

— Surovine bodo dovažali ne- posredno v skladiščni objekt po posebnem industrijskem tiru.

Vzporedno z reševanjem proble- ma razpuščanja kaolina ureja- mo tudi nov vhod k objektu V. papirni stroj in k ostalim obsto- ječim obratom z novo vratarnico, v kateri bodo signalne požarno- varnostne naprave, signalne na- prave za železniški promet, glavni vhod s kontrolnimi karticami za zaposlene ter bivalni prostor za čuvaje in gasilce.

— Severno od rezervoarja in skladišča polnil bo nov glavni vhod na območje tovarne. Širina vhoda bo 10,0 m z ločenimi glav- nimi vrati za pešce ter uvozom za vozila. Južno od vhoda bo objekt vratarnice. Točna lega je razvid- na iz situacije v M 1:1000.

— Tlorisne dimenzije objekta bodo 5,00 × 10,00 m.

— Vertikalni gabarit: pritličje, višina objekta ca. 4,5 m glede na urejen teren ob objektu.

Zaključek:

Trenutno smo v fazi pridobiva- nja potrebnih dovoljenj za nada- ljevanje gradnje objekta. Pred- hodno moramo prestaviti daljno-

vod 35 kV, za katerega tudi že iščemo potrebna soglasja.

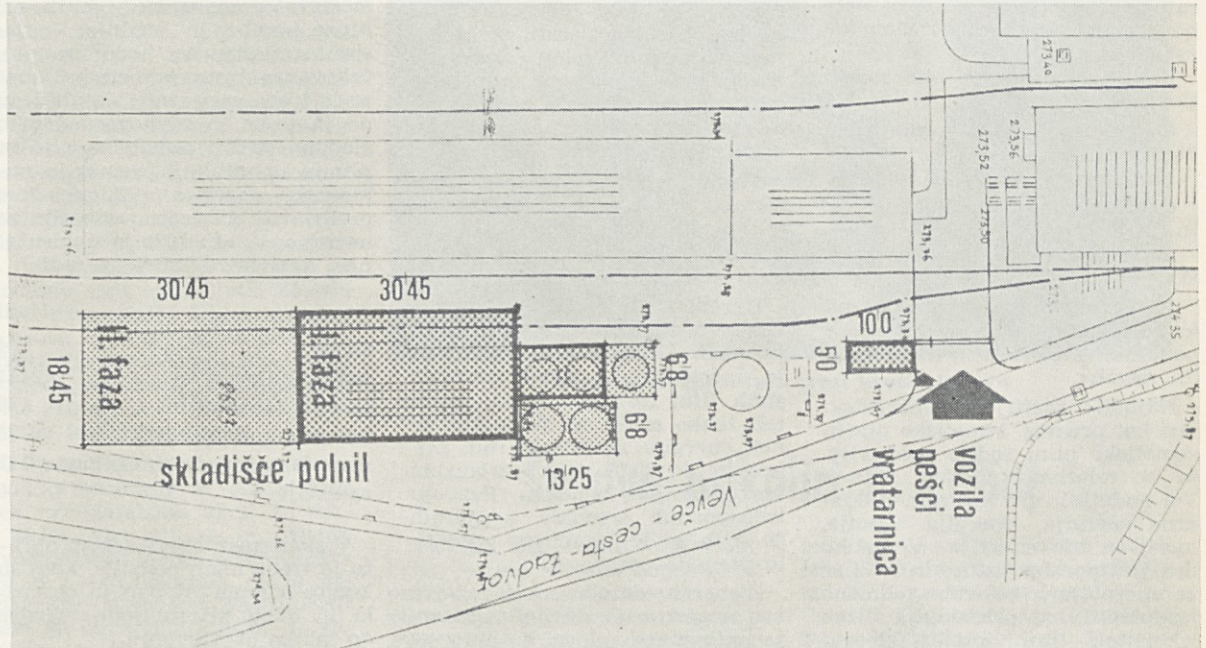
Do nadaljnje izgradnje se mo- ramo posluževati starega celuloz- nega skladišča in precej primi-

tivnega načina transporta, kar vse seveda veča transportne stro- ške.

Pred nami je torej naloga čim- prejšnje izgradnje objekta, reši-

tev transporta kaolina in poveza- va s porabniki (II., III. in IV. PS).

J. S.

Dokončala sta delo v Papirnici Vevče

VEVČE, OKTOBER — Vsesko- zi zvesta kolektivu in delu v pro- izvodnji Papirnice Vevče sta z mesecem oktobrom končala delo tovarišica Tonca Jelnikar in Franc Globokar ter odšla po ne- kaj več kot 35 oziroma 40 let de- lovne dobe na zasluženi počitek.

Tov. Jelnikarjeva je redno delo v Papirnici Vevče nastopila 3. 12. 1945. Že prej pa je imela nekaj službenih let tudi drugod. Znana so ji bila vsa dela v ročni dode- lavi papirja, tudi pri vseh delih je bila udeležena. Zanesljivost pri delu, delavoljnost in smisel za kvaliteto izdelka so prispevali, da je zadnja leta — od leta 1969 — opravljala dolžnost pregledoval- ke, prej pa je bila prebiralka in števka ter črtalka papirja. Lastno stanovanje ob robu gozda, vrtiček, vnuki, to bo odslej torišče njenega dela in počitka, skoraj enako kot pri vseh tovarišicah, ki so glavni del dolžnosti v življe- nju opravile.

Antonija Jelnikar

Franc Globokar je imel že ne- kaj službenih let in prakse, pred- no je 20. 9. 1945. leta za stalno nastopil delo. Po nekaj vrstah de- la se je ustavil v hidrocentrali Fužine, ki napaja električno om- režje Papirnice Vevče z energijo, ki jo HC Fužine zmore. Tu je Franc Globokar, potem ko je na- pravil potrebne izpite kot obratni električar za elektrocentrale, op- ravljal dela strojnika HC in od leta 1966 strojnika vodne turbine. Ne vem, če bi o kom, ki odhaja- jo, v pokoj mogli reči, da ni dal

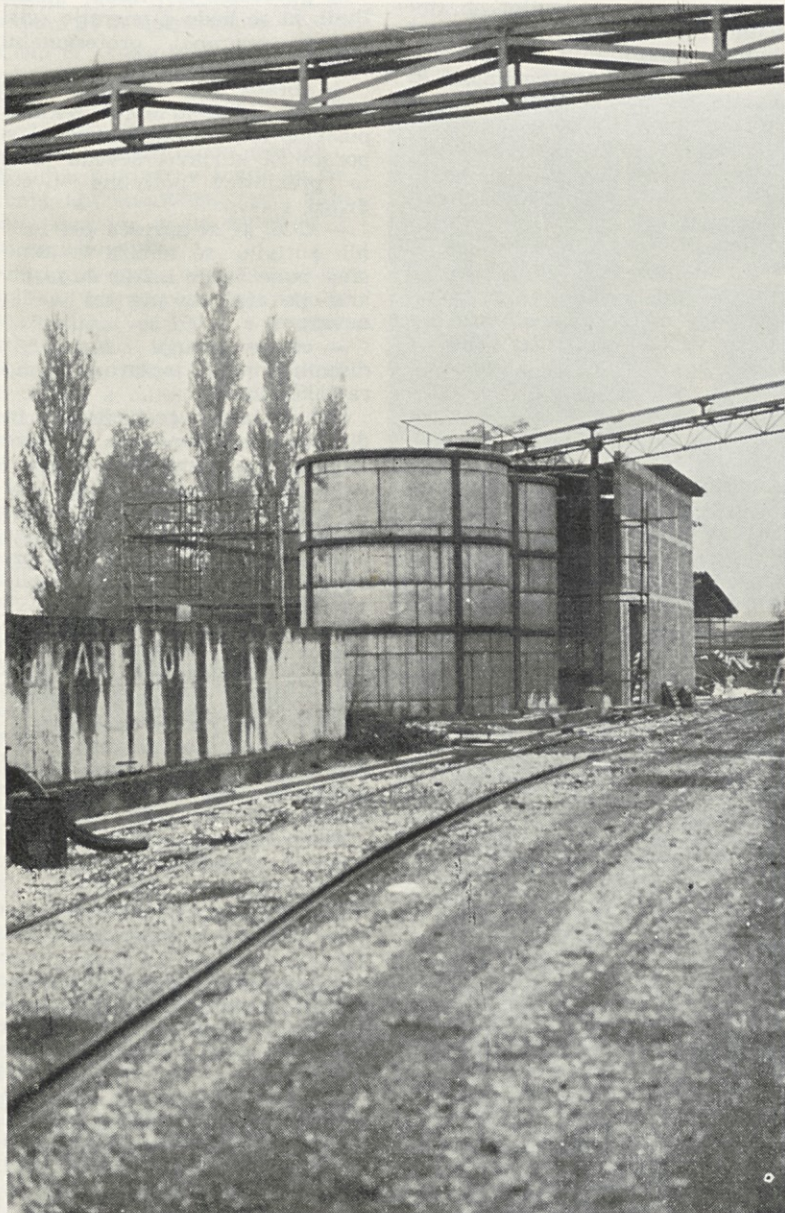

Franc Globokar. Večino časa je delal v HE Fužine in dobil lansko leto za to priznanje, ki mu ga je izročil tedanji direktor Albin Vengust

vse od sebe, da bi delovna organi- zacija dobro uspevala, posebno pa, da bi se dalo na njegovem delov- nem mestu normalno odvijalo. Prav tako pa lahko trdimo tudi o novih upokojencih — tovarišici Jelnikarjevi in tovarišu Globo- karju.

Sodelavci so se od njiju prisrč- no poslovili. Tudi s tega mesta se jima za ves trud in dobro voljo iskreno zahvaljujemo in želimo, da še kakih dve ali tri desetletja uživata zdravje.

S. R.

Del gradbe za transport in razpuščanje kaolina

Pri gradnji strelišča v športnem parku Vevče je le malo prostovoljcev. Predsednik strelske družine Viki Škrjanc in član Stane Štuhec pa ne popustita (Foto: C. Zupančič)

Za racionalno porabo energije

10. svetovne konference o energetiki, ki je bila v Carigradu (Turčija), od 19. 9. do 23. 9. 1977 se je udeležilo okoli 4500 delegatov iz 74 dežel. Težišče referatov in razprav je bilo posvečeno temi: Uporaba in racionalna raba energije.

Delo konference je bilo razdeljeno v 4 osnovne grupe:

- konvencionalni energetski viri
- štednja energetskih virov
- pretvorba primarne energije in
- nekonvencionalni energetski viri.

150 strokovnih referatov je bilo komentiranih in dopoljenih v panelnih razpravah in na »okroglih mizah«.

Najbolj razširjeni energetski viri kot premog, zemeljsko olje in zemeljski plini sodijo med vire, ki so relativno gledani poceni. Vsi nadaljnji viri kot npr. nuklearna energija, energija vesolja, morij in bio energija so veliko dražji. Uporabo tistih virov, ki se že uporabljajo, bo treba tehnično izpopolniti, saj predstavlja nizek izkoristek (npr. pri nuklearni

energiji) že skoraj nerazumno tratenje te vrste energije.

Odkar se je energija l. 1880 pojavila kot komercialni produkt, se je ogromno spremenilo. Poleg tega, da je treba energetske vire ekonomično izkoriščati, se je zaradi omejenih zalog določenih energetskih virov (npr. zemeljsko olje in plin) pokazala potreba vire štediti in kjer je le možno izvesti substitucijo.

Te akcije bodo zahtevale spremembo mentalitete in energetske miselnosti, vendar drugače ne gre. Največ lahko pri tem pomagajo veliki porabniki.

Ukrepi štednje morajo biti dalekosežni tako npr. naj tam, kjer je možno, avtomobilska industrija uporablja Al legure namesto sivih litin (prihranek na lastni teži lahko znaša do 20%, prihranek energije za prevoz rud, prihranek do 20% goriva z boljšim vbrizgavanjem bencina). Razvoju transportnih sredstev v zadnjih 20 letih se je tozadevno posvetilo premalo pozornosti.

Sleherna dežela mora vložiti vse napore v to, da definira svoje energetske zaloge in nato na

osnovi narodnogospodarskih želja izdelava načrt za koriščenje teh zalog (koliko kakšne energije za katere namene).

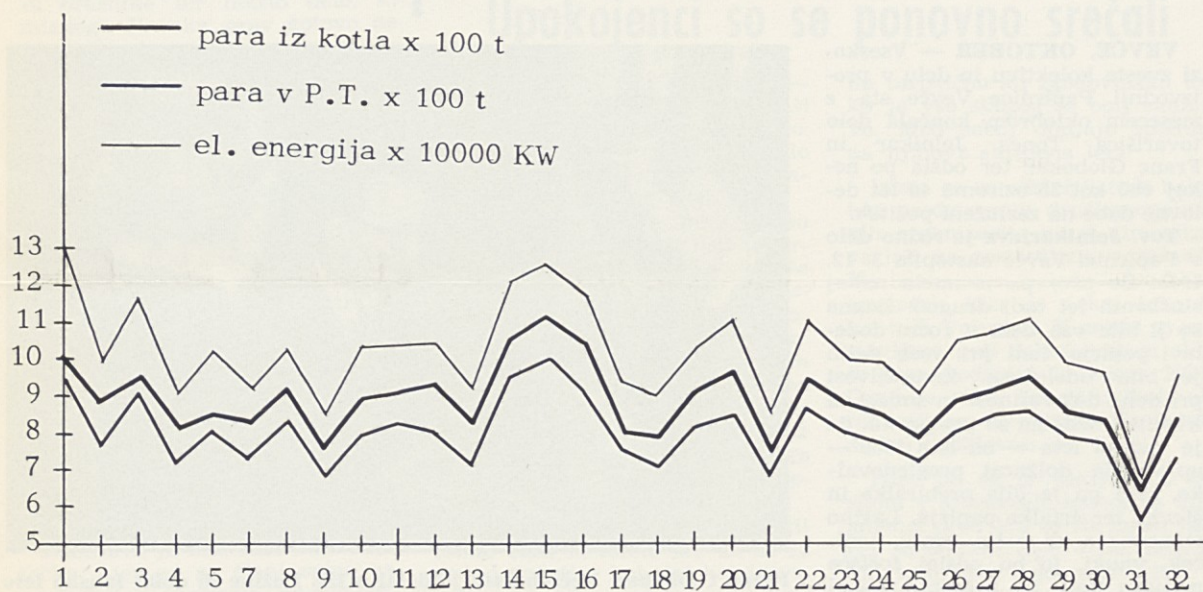
Tarifna politika mora postati usmerjevalec energetske politike oz. njene porabe in štednje. V nasprotnem primeru bodo vsa pričakovanja brezpredmetna. Danes se je treba sprijazniti s stališčem, da je treba svetovnogospodarsko gledano štediti zemeljsko olje in plin in uporabljati premog in nuklearno energijo. Mnogi žele predstaviti nuklearno energijo za nevarno. V letu 1972 je v združenem kraljestvu umrlo zaradi

ljudi	4
strele	8141
prometne nesreče	128
železniške nesreče	78
nesreča v rudnikih	113
nesreča z zemeljskim plinom	0
radiacije	0

V slehernem energetskega obratu je treba imeti podatke, kdaj so konice odjema pri pari in elektriki in imeti pripravljene ukrepe ob takem obratovanju.

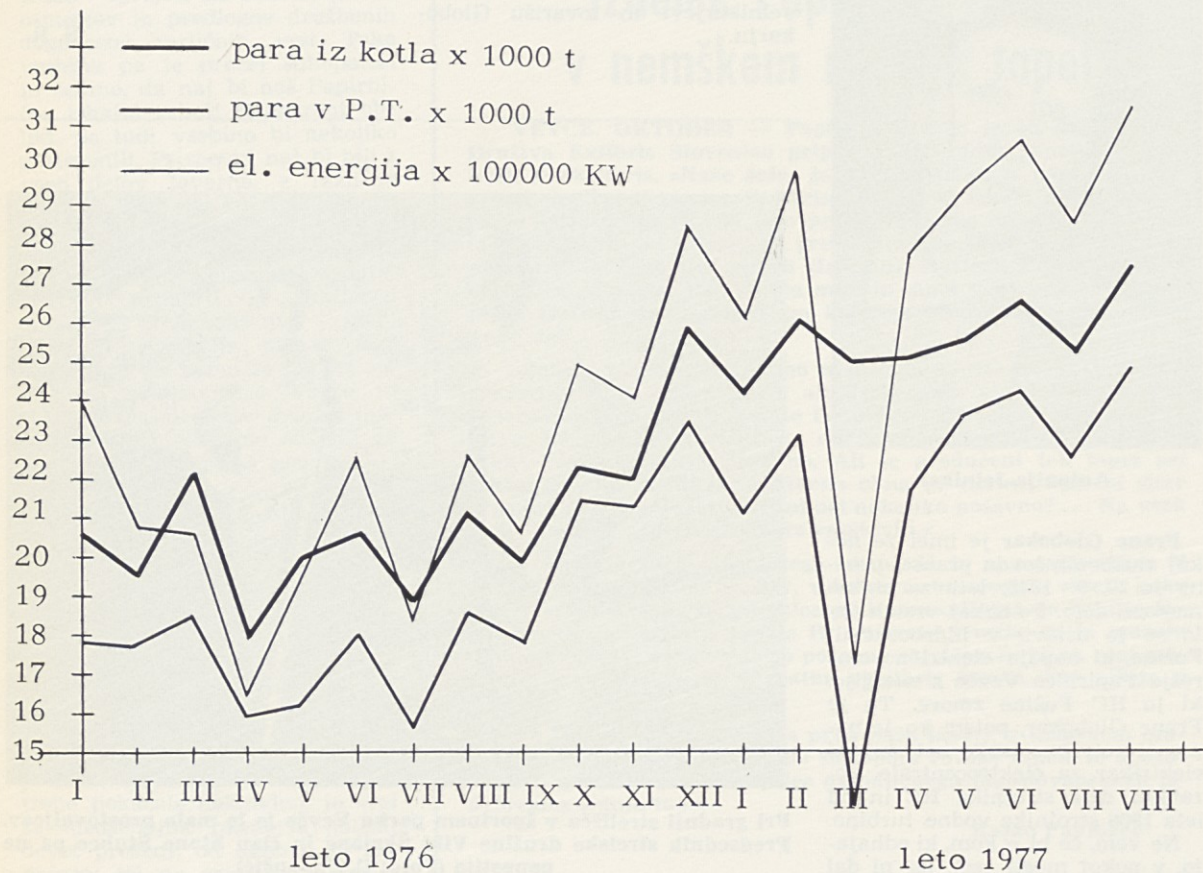
GRAFIČNI PRIKAZ PROIZVODNJE PARE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA LETO 1976-77

LEGENDA:

GRAFIČNI PRIKAZ PROIZVODNJE PARE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA AVGUST 1977

LEGENDA:

Spremljanje obratovanja toplarne

VEVČE, OKTOBER 1977 — Spremljanje obratovnih razmer in analiza obratovanja toplarne je obvezen element slehernega obratovanja.

Vzroki za to naše spremljanje ne tiče le v zagotovitvi obratovne sigurnosti tovarne, temveč tudi v spremljanju karakteristike obratovanja, nenormalnosti, ki kažejo na posamezne pojave in terjajo ukrepe in ne nazadnje želja po čim večji ekonomičnosti.

Spremljanje obratovanja izvajamo s kontinuiranimi pisali, točkastimi pisali in beleženjem podatkov v obratovno knjigo.

Pri določevanju karakteristike obratovanja si pomagamo s ponaoritvijo mesečne, sezonske, letne in večletne karakteristike.

Iz priložene mesečne karakteristike proizvodnje pare, el. energije in vstopa pare v parno turbino za npr. avgust 1977 lahko sledimo med drugim lastni rabi toplarne, toplotnim in elektro konicam, ki v nesorazmernih primerih (kcal/kW) kažejo na odjem iz omrežja ELES, kar ni vedno gospodarno itd.

Večmesečna slika proizvodnje pare, el. energije in dovoda pare v parno turbino kaže nihanja med letnim in zimskim obratovanjem. porast proizvodnje papirja, izpade v proizvodnji toplarne (remont P. T.), trend rasti odjema energetskih medijev, (na osnovi teh podatkov planiranje novih energetskih kapacitet) itd.

Energetski viri so vse redkejši in s tem dragocenejši. Nihajoče in zlasti sunkovito obratovanje je silno neekonomično.

Z discipliniranejšim odnosom na slehernem potrošnem mestu el. energije in pare, s koordiniranjem med toplarno in proizvodnimi obrati in v vsestranem sodelovanju tiče še velike rezerve, ki jih pa v energetiki sami ne moremo realizirati, saj smo v položaju avtomobilskega motorja, katerega ročice ne uporabljamo sami.

D. S.

Seveda se pri uporabi in štednji energije ne sme pretirano reagirati. Zato je primerno pripraviti smernice in ukrepe za doseg štednje in kje vse je štednje treba izvajati.

Tako je treba izvajati, če je le mogoče, določilo, da je treba rudo in surovine predelovati na mestu pridobivanja tega (transport, manjša teža, onesnaževanje). Prihranek v industriji lahko zneso do 30%.

Akcijo za štednjo energije je treba združiti z akcijo za zaščito okolja.

Seveda mora med akcijo za racionalno porabo energije bedeti država. Ob tem bo lahko nadzorovala porast porabe energije in porabo eventualno tudi držala na določeni količini.

Sestavni del državnega gospodarskopolitičnega plana je stališče, koliko izvažati produkte, ki so vezani na intenzivno rabo energetskih virov, ki jih mora neka dežela (npr. Japonska) uvažati in povrhu še po visoki ceni.

Vse dežele (zlasti dežele v razvoju) bi morale poskrbeti, da bodo cene energetskih medijev ustrezne. Realna cena energije mora

biti sestavni del cene nekega produkta, pri katerem je bila uporabljena energija, poleg tega pa mora razlika v ceni omogočiti raziskave, razvoj in obnovo energetike.

Le pri takšni kreaciji cen bodo investicije in pripadajoča dela v energetiki atraktivna.

Na tem mestu je težko navesti vse ukrepe in smernice, ki bi jih po mnenju diskutantov bilo treba upoštevati. Naj navedem le nekaj tega:

— s previdnostjo in inteligenco trošiti to, kar nam je dala narava

— energijo, potrebno za klimatiziranje in gretje zamenjati s sončno energijo

— mediji za pogon parnih in plinskih turbin naj imajo min. 800° C

— vir energije za proizvodnjo elektrike mora postati premog

— stabilni kotli so 2,5-krat dražji od blok kotlov, ker se grade danes blok kotli do 96 G kal/h je do te veličine priporočljivo uporabljati blok kotle

— hitrost zraka iz hlad. stolpa ne sme presegati 10 m/s

— samo 30% energetskih naprav na svetu je izvedenih kot toplarna

— daljinsko ogrevanje z odpadno toploto iz toplarn se mora z vsemi silami podpirati; 90% toplotne porabe v Zürichu je realizirano z individualnim kurjenjem

— min. mejne vrednosti iz stališča ekonomike za gradnjo toplarne leže pri današnji ceni premoga pri 400 G cal/h; pri drugih gorivih je min. toplotna moč naprave večja

— zbiranje izkušenj, ki so se pokazale kot dobre na vseh področjih energetske problematike in posredovanje le-teh nujno zainteresiranim

— sedanjo tehnologijo rabe urana je treba nujno razviti

— več pozornosti posvetiti geo energiji tam kjer je ta prisotna; geo energije je na svetu več kot znašajo vse zaloge fosilnih goriv

— povečati je treba število ljudi, ki se bodo z energijo (viri, razvoj, uporaba) profesionalno bavili

— poraba lesa za kurjenje je tragedija, ki se jo mora prekiniti; polovico lesenega sklada sveta se porabi za kurjavo, seveda je za to prekinitev potrebno uvesti drugo gorivo

— CO₂, ki se sprošča pri fosilnih gorivih, se nabira v atmosferi in se bo do l. 2020 še za enkrat povečal; to pomeni veliko nevarnost

— odstranjevanje žvepla iz dimnih plinov v toplarnah se mora takoj uvesti.

Današnja rast gospodarstva, individualnega standarda in omejene zaloge energetskih medijev (leta 1985 je pred nami zelo močna kriza v oskrbi z nafto) terjajo, da takoj začnemo z izvajanjem ukrepov, ki bodo energetski primanjkljaj nadomestili z drugimi viri. Raziskovati in razvijati je treba vse znane in neznane energetske vire.

Porast osebnih dohodkov močneje vpliva na porast porabe energije kot porast človeštva.

Geografsko neenakomerna razdelitev energetskih virov rudnin bo narekovala mnoge politične akcije v svetu.

Energetska situacija v prihodnosti bo odvisna od lastnikov polj zemeljskega olja in plina in od njihove pripravljenosti, te vire koristiti in posredovati drugim.

V perspektivi se bo iz premoga proizvajal sintetični plin in nafta. Zanimivo je bilo vprašanje ministra iz Slonokoščene obale, naslovljeno na dežele, ki si na vse načine prizadevajo, prihraniti lastni premog (ZDA, Anglija, Nemčija) in pri tem koristijo zemeljski plin in olje iz dežel Afrike in Bližnjega vzhoda: »Ali bomo potem, ko se bodo naše zaloge (Nadaljevanje na 7. str.)

(Nadaljevanje s 6. str.)

izčrpale, dobili od vas sintetični plin in olje?»

Predstavnik ZDA je seveda takoj odgovoril, da njihov izvoz premoga urejajo njihova izvozna določila, ki so zelo ostra.

Še mnogo bolj zanimivo je bilo mnenje ministra iz Indonezije, ki je priporočil deželam v razvoju in tretjemu svetu, naj koristijo še neizkoriščeno vodno energijo, energijo sonca in bio energijo, svojo nafto pa naj dajo razvitim deželam v uporabo in si s tem povečajo svojo gospodarsko moč.

Nasploh je bila kot možnost energetske oskrbe dežel v razvoju večkrat predlagana uvedba bio energije, ki je glede virov dejansko zastonj, uvesti jo je mogoče v vsakem malem kraju; s tem se urejajo polucijska vprašanja, doseže socialno gospodarski razvoj in dvigne življenjski standard. Takšnih naprav je trenutno v svetu že okoli 5000.

Višje cene energijskih medijev bodo brezdvomno v deželah brez energetskih virov večale inflacijo in poslabšale življenjski standard. Inflacija bo vplivala na vse produkte te dežele.

Dežele sveta bi morale v takih primerih pomagati, toda katera družba naj nosi to breme in v kakšnem obsegu?

V razpravi je bilo navedenih nekaj energetskih virov prihodnosti, ki so ta trenutek bolj ali manj raziskani:

Energija sonca (temp. zemlje, vode, morij, vetra, sončne toplote...) je skoraj neizčrpna.

Energija vetra je že dolgo znana, a ca. 10-krat predraga. Po svetu je mnogo takih agregatov velikosti 1—3 MW. Instalacija opreme za koriščenje sončne toplote v industrijske namene je smiselna v npr. prehranski industriji in se amortizira v 10—15 letih.

Instalirana cena (sončne energije je visoka (3000 USD/KW) je pa enaka ceni nuklearne energije. Naprave za koriščenje sončne energije bi morale dati 300.000.000 kW/h, v tem primeru bi bila cena kWh sprejemljiva.

Energija morskih valov znaša 70 kWm. Pred Švedsko obalo so zgrajene 60 m dolge enote.

Cena el. energije iz te naprave znaša 1,6 USD/kWh.

V Franciji koristijo s poizkusno napravo geo energijo za gretje 7000 stanovanj (voda, gretje).

Uvedba nuklearne fuzije in cepljenja kot energetski vir dajo veliko upanje, je pa danes še v fazi raziskovanja.

V Kaliforniji in Mehiki injektirajo 3—7 km globoko pod zemljo vodo potiska več 100 at z namero, da odzamejo toploto kamenju. Tehnologija usmerjanja magnetnih tokov s ciljem proizvodnje elektr. energije je ostal v fazi raziskav.

V Braziliji že desetletja poznajo pridobivanje alkohola iz sladkornega trsa. Alkohol so mešali z bencinom in s tem štedili bencin. Proizvodnja alkohola se še širi in 3% vse energ. porabe Brazilije krijejo s trstiko.

Razvoj tehnologije odplak se je začel v ZDA, Franciji in Izraelu. Biomasa daje različne možnosti glede na vir nastanka in mesto uporabe.

Ves nakazan razvoj in možnosti so le delček možnosti, ki jih je človeški duh odkril, ko je iskal nove energetske vire. Raziskave in razvoj tehnologije je draga reč.

Zato je razumljivo, da je po vseh informacijah o energetskem primanjkljaju bil sprejet sklep o formiranju svetovne energetske banke, ki bo pomagala pri planiranju, pri razvoju tehnologije in izgradnji energetskih naprav dežel v razvoju.

Samoupravni interesni skupnosti za nafto in plin SR Slovenije se zahvaljujem za možnost sodelovanja na tako zanimivem strokovnem kongresu.

Dipl. ing. Danilo Škerbinek

Zahvala krvodajalcem

VEVČE, OKTOBER — V petek 7. 10. 1977 je sindikalna organizacija Papirnice Vevče povabila na prijetno srečanje krvodajalcev, povezano s podelitvijo priznanj vsem krvodajalcem, ki so darovali več kot petkrat, desetkrat ali celo 25-krat svojo kri. Prijetne podelitve sta se udeležila tudi predsednica Rdečega križa Slovenije v občini Moste-Polje tovarišica Rusova in predsednica organizacije krvodajalcev na Zavodu za transfuzijo tovarišica Kraševčeva, ki sta se z nekaj spodbudnimi besedami zahvalili vevškim krvodajalcem. Vse navzoče krvodajalce je pozdravil predsednik OOS Papirnice Vevče tovariš Franc Ambrož in dejal:

Spoštovane tovarišice in tovariši, spoštovani gostje

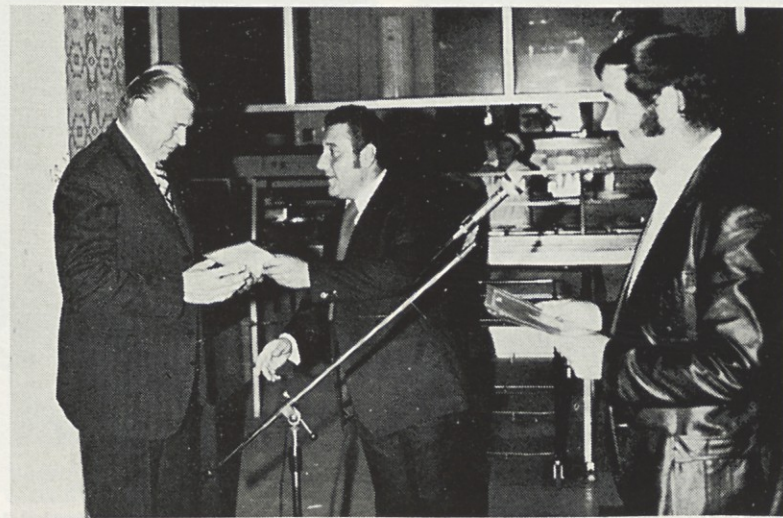
V imenu konference sindikata delovnega kolektiva Papirnice Vevče vas tov. krvodajalci lepo pozdravljam. Letošnje srečanje krvodajalcev je še posebej po-

Pozdrav in zahvala vevškim krvodajalcem. V imenu Zavoda za transfuzijo ga je izročila predsednica organizacije krvodajalcev tovarišica Kraševčeva

Tov. Jože Gal prejema priznanje za več kot 25-krat darovano kri

Ivan Premrl z zlatim priznanjem

membno, saj sovpada v jubilarno leto velikih obletic.

RK Slovenije je osnovni nosilec organizacije prostovoljnega krvodajalstva od leta 1953 dalje. Seveda pa so se vključili v krvodajalstvo tudi družbenopolitični dejavniki, sindikati, predvsem pa posamezniki, ki so spoznali, da je krvodajalstvo izraz globoke solidarnosti in humanizma človeka do sočloveka. Splošni napredek medicinske znanosti, kirurgije, naraščanje obratnih in prometnih nezgod terja vedno več konzervirane krvi. Zato je krvodajalstvo dejavnost, ki jo je potrebno dobro poznati, jo razvijati in istočasno tudi spremljati. Seveda pa je krvodajalec lahko le zdrava oseba. V ta namen so pred dajanjem krvi opravljene zdravniški pregledi vseh oseb, ki želijo dati svojo kri, saj le na ta način zavarujemo tudi prejemnika.

V naši delovni organizaciji je sindikat pobudnik in organizator vseh krvodajalskih akcij že preko 20 let. Vsa leta se je odzvalo krvodajalstvu veliko naših delavcev in s tem dokazalo, da je dajanje krvi stvar nas vseh, predvsem pa izraz solidarnosti do sočloveka, ki je potreben krvi.

Upamo, da bomo v našem kolektivu s pomočjo sindikata tudi v bodoče tako uspešno razvijali krvodajalstvo, kot smo ga dosedaj.

Tovarišice in tovariši krvodajalci, v imenu sindikata vam iskreno čestitam, Rdeči križ Slovenije pa vam v znak pozornosti poklanja značke in priznanja.

Potem so razdelili večini navzočim značke in priznanja, saj je na Vevčah preko 100 rednih krvodajalcev. Vsekakor je treba posebej omeniti tovariše Daneta Vidergarja, Jožeta Gala in Ivana Premrla, ki so kri darovali več kot 25-krat.

Po podelitvi priznanj so vsi krvodajalci v prijetni družbi proslavili humanost njihovih dejanj ob vsakoletni akciji.

S. R.

Dane Vidergar ostaja zvest krvodajalstvu

Še dve prikolici in Lošinj

VEVČE, OKTOBER — Kot običajno je tudi letošnje dopustniške dni preživelo veliko vevških papirničarjev v počitniškem domu v Pineti. Res, da je dopustnikom včasih ponagajalo vreme, toda kljub temu smo se vračali na delovna mesta zadovoljni. Seveda gre za dobro počutje dopustnikov tudi pohvala na račun naših kuharic, servirke in upravnika tov. Kolenca, ki so si prizadevali, da bi bili z njihovimi uslugami kar najbolj zadovoljni.

Nekaj članov delovnega kolektiva pa se je letošnje leto odločilo, da preživi del dopusta s svojimi družinami v prikolicah, katere smo po predhodnem dogovoru namestili v avto kampih Medulinu, Rabcu in Loparju. Letovanje v prikolicah je bilo za naše člane delovne organizacije prava poživitev. Način letovanja v prikolicah prinaša določene prednosti kot npr. možnost spremembe vsakoletnega kraja bivanja, dopustniki si kuhajo sami in sploh si lahko uredijo življenje na svojstven način, ki najbolj ustreza posamezni družini. Iz pogovorov s posamezniki je bilo možno sklepati, da so bili z letovanjem v prikolicah prav vsi zelo zadovoljni in da želijo letovati na tak ali podoben način tudi v bodoče. Seveda smo delavci v družbenem standardu kot organizatorji letovanja s takimi izjavami lahko zadovoljni.

Letošnje zadovoljstvo delavcev nas ne sme uspavati. Že sedaj smo motivirani tako, da bomo skušali pripraviti za naslednjo sezono kar največjo možno izbiro

letovanj. V načrtih imamo seveda še nakup ene ali dveh prikolic, katere bi po možnosti postavili v Čateške Toplice in na Gorenjsko. Tako bi lahko letovali 5 mesecev tj. od maja do septembra, kar predstavlja dodatne proste kapacitete. Prav sedaj pa razmišljamo tudi o možnosti vključitve v večjo počitniško skupnost na Lošinj, kjer bi z nakupom dveh vikend hiš pridobili že v letu 1978 nove trajnejše kapacitete. Seveda pa so za realizacijo pridobitve novih počitniških kapacitet potrebna denarna sredstva, o katerih bo razpravljala komisija za družbeni standard pri DS Papirnica Vevče kakor tudi delovni ljudje naše OZD na svojih zborih.

R. J.

DE
DELOVSKA ENOTNOST
35 LET
1942 * 1977

Še en posnetek: Odmor na napornem dopustu pod verando v počitniškem domu Novigrad

XIX. delavske športne igre slovenskih papirničarjev

VEVČE, OKTOBER — Kolektiv tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj«, ki šteje 1700 zaposlenih, je bil 30. 9. in 1. 10. 1977 gostitelj udeležencev 19. športnih iger papirničarjev Slovenije. Srečanja se je udeležilo 426 športnic in športnikov iz desetih ekip, ki so zastopali deset slovenskih tovarn papirja: Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško, Kartonažna tovarna Ljubljana, Papirnica Količevo, Tovarna lesovine in lepenke Prevalje, Slovenija papir »Papirnica Vevče«, Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče, Tovarna lepenke Ceršak, Rudnik kaolina Črna-Kamnik, Sladkogorska — Sladki vrh, Papirografika — Ljubljana. To so vse članice združenja SOZD »Slovenija papir«. Udeleženci so se pomerili v malem nogometu, namiznem tenisu, šahu, plavanju, streljanju, kegljanju, odbojki in kvizu.

Tudi na XIX. športnem srečanju slovenskih papirničarjev je bilo glavno vodilo vsem poleg športnih uspehov tudi oblikovanje in zblíževanje nas samih kot članov velike slovenske papirniške družine. Letošnje športno srečanje slovenskih papirničarjev je za Krško potekalo v znamenju še dveh nadvse pomembnih dogodkov: velike delovne zmage krških papirničarjev, ki so zgradili od zadnjega srečanja športnikov v Krškem leta 1975 do danes novo, veliko tovarno celuloze. Nastal je velik, ki pomeni veliko pridobitev za Krško, za slovensko in jugoslovansko industrijo papirja. In letos praznuje Krško še en pomemben jubilej — 500-letnico mestnih pravic, počastitev 500 let starodavnih izročil.

Od Vevčanov so se kvalificirali za sodelovanje na teh športnih igrah kegljači in plavalci. Kegljaško ekipo so zastopali: Ivo Avbelj, Milan Izgoršek, Martin Markelj, Boris Goljar, Ivan Garbajs, Miloš Švarc in Đorđe Nad. Plavalci pa so: Vanja Lorbek, Irena Lipovec, Anton Dečman, Stane Skrjanc, Niko Potočnik, Andrej Klešnik, Dušan Kovačič, Vid Vilfan in Sandi Andrič.

Kegljanje je potekalo v petek, 30. 9., na sedemsteznem kegljišču v Čateških Toplicah. Ekipno so si naši fantje priborili drugo mesto. Presenetila jih je ekipa Radeč, ki si je prikegljala prvo mesto, medtem ko je KTL pristala na tretji stopnički. Posamezno pa so se kegljači pomerili 1. 10. na dvo-steznem kegljišču v Krškem, kjer je bil od Vevčanov najboljši Boris Goljar, ki je zasedel tretje mesto.

KEGLJANJE:

Moški — sodelovalo je 7 ekip 6 × 100 lučajev

1. Radeče	2468 kegljev
2. Vevče	2464 kegljev
3. KTL	2451 kegljev
4. KRŠKO	2426 kegljev
5. CERŠAK	2124 kegljev
6. SLADKI VRH	2117 kegljev
7. ČRNA	1965 kegljev

Posamezno: moški

200 lučajev (100 iz ekipnega, 100 iz posamičnega)

1. Vidrgar Drago, Radeče, 908 kegljev
2. Mulec Stane, KTL, 867 kegljev
3. Goljar Boris, Vevče, 859 kegljev
4. Špiler Jože, Krško, 855 kegljev
5. Skinder Jože, Krško, 826 kegljev
6. Markelj Tine, Vevče, 820 kegljev
7. Černe Karel, KTL, 807 kegljev
8. Garbajs Ivan, Vevče, 800 kegljev
9. Pražnec Vinko, Radeče, 794 kegljev
10. Švarc Miloš, Vevče, 793 kegljev

Tine Markelj je kegljaški ekipi Vevče prikegljal največ točk (Foto: V. B.)

Plavalci so tekmovali 30. 9. popoldne v odprtem bazenu Tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj«. Kar precej poguma so morali zbrati, saj se konec septembra gotovo še niso kopali pod mišim nebom. Voda v bazenu je bila sicer topla in k sreči je tudi sonce prijetno grelo ozračje, a kljub temu so bili plavalci pred in po tekmovalju oblečeni bolj »sibirsko«.

PLAVANJE:

Moški — sodelovalo 5 ekip

1. Krško	123 točk
2. Vevče	77 točk
3. KTL	40 točk
4. Radeče	37 točk
5. Količevo	14 točk

Ženske: — sodelovalo 5 ekip

1. Krško	36 točk
2. Vevče	24 točk
3. KTL	21 točk
4. Radeče	11 točk
5. Količevo	7 točk

Irena Lipovec na startu, po katerem je prva v kravlu priplavala na cilj (Foto: Vida Bartol)

50 m prsno ženske nad 30 let:

1. Letnar Zvonka, Celuloza, 0,55.7
2. Lorbek Vanja, Vevče, 1,00.2

50 m kravl ženske do 29 let:

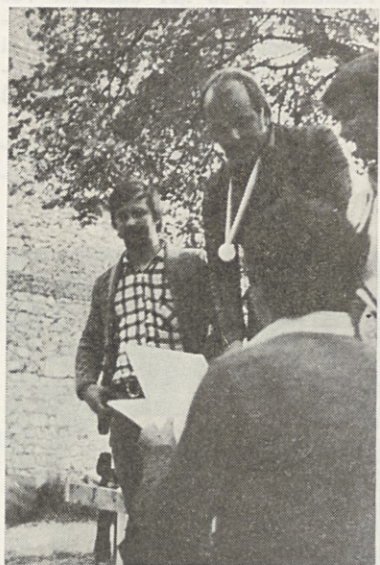
1. Lipovec Irena, Vevče, 0,46.0
2. Parkat Danica, KTL, 0,48.9
3. Šeško Marinka, Celuloza, 0,51.5

50 m kravl ženske nad 30 let:

1. Letnar Zvonka, Celuloza, 0,48.4
2. Lorbek Vanja, Vevče, 0,49.1

50 m prsno moški do 24 let:

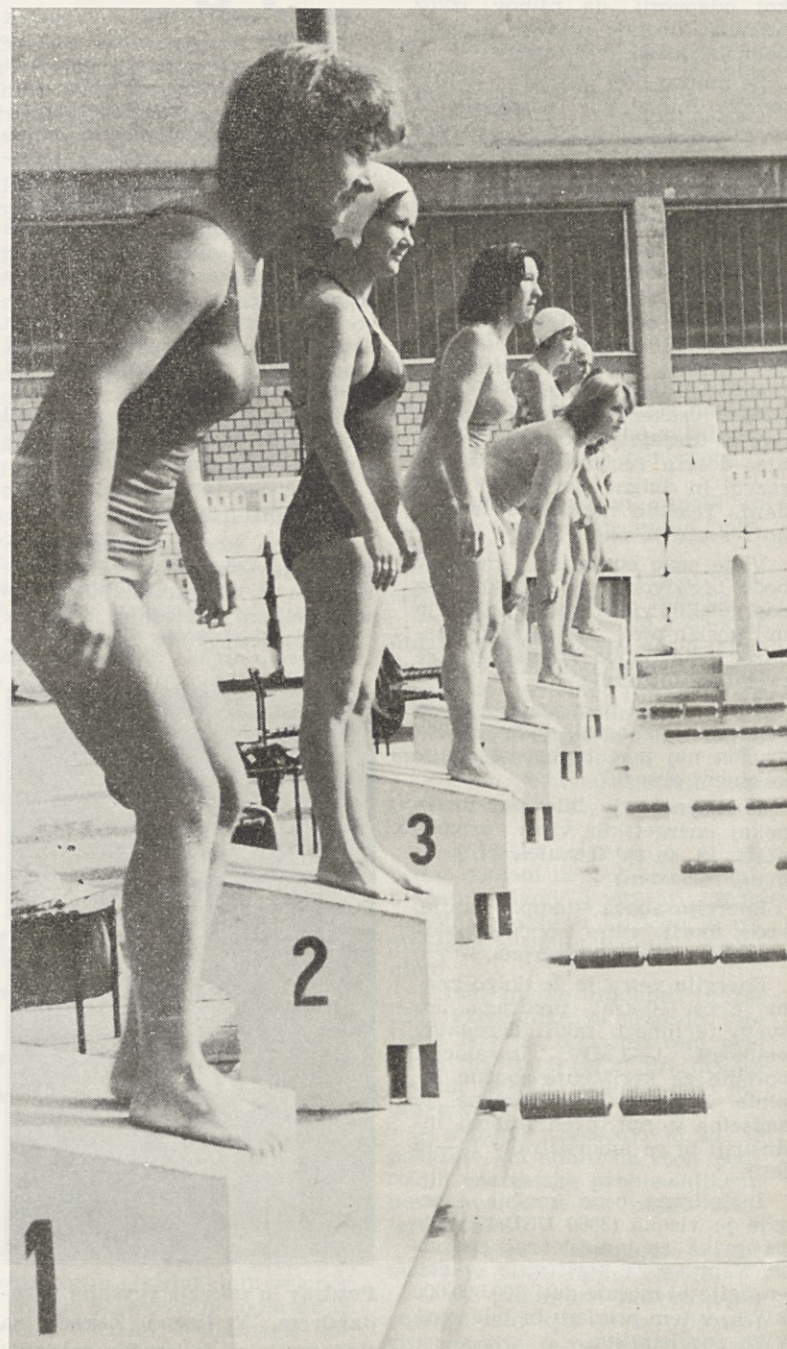
1. Andrič Sandi, Vevče, 0,40.0
2. Žefran Franc, Celuloza, 0,40.2
3. Turk Igor, Celuloza, 0,40.4

Za priplavano prvo mesto moški prsno od 25—29 let prejema Niko Potočnik poleg kolajne tudi priznanje. Na drugi stopnički čaka Andrej Klešnik (Foto: V. B.)

Niko Potočnik, Vid Vilfan in njegova velika konkurenca ing. Bogdan Lampič iz Količevega (Foto: V. B.)

Ženske — kravl na startu. Startno mesto št. 1 — Irena Lipovec, Vevče (Foto: V. Vilfan)

50 m prsno moški od 25—29 let:

1. Potočnik Niko, Vevče, 0,37.7
2. Klešnik Andrej, Vevče, 0,38.3
3. Šuligoj Franc, Radeče, 0,39.4

Stafeta 4 × 50 m kravl moški:

1. Celuloza	2,01.0
2. Vevče	2,09.0
3. Radeče	2,15.6

50 m prsno moški nad 40 let:

1. Kolšek Darko, Celuloza, 0,41.9
2. Špiler Edvard, Celuloza, 0,42.0
3. Škrjanc Stane, Vevče, 0,50.0

50 m kravl moški od 25—29 let:

1. Potočnik Niko, Vevče, 0,29.0
2. Klešnik Andrej, Vevče, 0,32.1
3. Ganc Danilo, Celuloza, 0,32.1

50 m kravl moški do 24 let:

1. Javornik Milan, Cel., 0,27.8
2. Turk Igor, Celuloza, 0,29.0
3. Kovačič Dušan, Vevče, 0,31.6

V petek, 30. 9. je bila zvečer otvoritvena slovesnost in z godbo ter narodnimi nošami spremljajoč pohod ekip udeleženk od hotela Sremič do čudovitega novega delavskega doma v Krškem. Po pozdravnih govorih smo odšli vsi v veliko, lepo dvorano delavskega doma, kjer je bilo med zabavno-glasbenim programom tekmovanja v kvizu, ki ga je vodil Vili Vodopivec. Na kvizu so sodelovale 3-članske ekipe vseh slovenskih tovarn papirja, razen seveda nas — Vevčanov. Člani naše ekipe (Nadaljevanje na 9. str.)

Vevška ekipa, ki je sodelovala na XIX. športnih igrah slovenskih papirničarjev, pred pričetkom zaključnih slovesnosti na dvorišču kostanjeviškega gradu (Foto: V. B.)

Vevški kegljači so z doseženim drugim mestom popolnoma zadovoljni (Foto: V. B.)

X. DSIP - Belišče 77

VEVČE, OKTOBER — Na X. delavskih športnih igrah papirničarjev v Belišču je sodelovalo 872 delavcev papirne industrije. Tako je dne 17. 9. 1977 prisostvovalo svečani otvoritvi 32 tovarniških ekip iz cele Jugoslavije. Tekmovali so v osmih disciplinah: mali nogomet, rokomet, odbojka, namizni tenis, šah, streljanje, kegljanje in športni ribolov.

Udeležbo na tem tekmovanju so prijavile naslednje tovarne polceluloze, papirja in embalaže: »AVALA« — Beograd, »CELPAK« — Drvar, »DUŠAN PETRONIJEVIČ« — Kruševac, »PAMO« — Modrić, »SIMO DIMIĆ« — Plaški, »PAPIRNICA VEVČE« — Vevče, »BOŽO TOMIĆ« — Čačak, »SLADKOGORSKA« — Sladki vrh, »BIGZ« — Beograd, »LEPENKA« — Novi Kneževac, Tovarna papirja Reka, »STANOJE ALEKSIC« — Lipljan, »PAPIR IN CELULOZA« — Kočani, »UMKA« — Umka, »KOMUNA« — Skopje, »MATROZ« — Sremska Mitrovica, »INCEL« — Banjaluka, Tovarna papirja KRŠKO, »CERŠAK« — Ceršak, Papirnica KOLIČEVO, Tovarna papirja RADEČE, »FOPA« — Vladočin Han, »VISKOZA« — Loznica, Zagrebška tovarna papirja ZAGREB, »KTL« — Ljubljana, »BLO — KALNIK« — Koprivnica, Kartonaža CETINJE, Tovarna celuloze in papirja PRIJEDOR, »NATRON« — Maglaj, Tovarna polceluloze in papirja Ivograd in Kombinat »BELIŠČE« kot prireditelj.

Vsa tekmovanja so bila v športnem centru Belišče, razen športnega ribolova. Športni ribiči so

tekmovali na Stari Dravi v loviščih, kamor je te dni prišel na lov tudi tovariš Tito.

Vsi smo se hranili v tovarniški menzi. Spanje je bilo vse v privatnih sobah, tako da smo tekmovalci lahko videli življenjski standard teh delavcev. Skratka sprejeli so nas nadvse pristržno, da je prišlo res do izraza, da živimo v eni državi ter da še bolj poglobimo bratstvo in edinstvo naših narodov.

REZULTATI:

Mali nogomet: Sodelovalo je 18 ekip, razdeljene so bile v tri grupe. Končni rezultati:

1. Belišče
2. Reka
3. Incel
4. Loznica

Rokomet: Sodelovalo je 6 ekip. Igrali so vsak z vsakim.

Moški:

1. Belišče
2. Natron
3. Matroz

Ženske:

1. Celpak
2. Natron
3. Belišče

Kegljanje: Sodelovalo je 13 ekip. Posebno je treba pohvaliti kegljače iz ekipe Vevče, ki so na jugoslovanske igre papirničarjev potovali prvič in dosegli zelo lep uspeh. To je celoletno delo —

rekreacija kegljačev in tako uspeh ni mogel izostati.

Moški:

1. Belišče 3201 (800,3 povprečno)
2. Vevče 3097 (774,2 povprečno)
3. Krško 3047 (761,8 povprečno)

Posamezniki:

1. B. Turkalj, Belišče, 831 kegljev
2. M. Turkalj, Belišče, 819 kegljev
3. Čanić, Celpak, 804 keglje
4. Markelj, Vevče, 804 keglje
5. Garbajs, Vevče, 796 kegljev
6. Sekulić, Belišče, 789 kegljev
7. Runovec, Krško, 779 kegljev
8. Borić, Reka, 778 kegljev
9. Švarc, Vevče, 775 kegljev
10. Šupak, Reka, 774 kegljev

Ženske:

1. Belišče 750 kegljev
2. Krško 667 kegljev
3. ZTP 628 kegljev

Posameznice:

1. Spoljarić, Belišče, 378 kegljev
2. Galošević, Belišče, 372 kegljev
3. Zičkar, Krško, 335 kegljev

Odbojka:

Moški:

1. Lipljanj
2. Incel
3. Belišče

Ženske:

1. Sladki vrh
2. S. DIMIĆ
- 3.—4. Viskoza — Papirografika

Namizni tenis: sodelovalo 12 ekip

1. MATROZ
2. KRŠKO
3. INCEL

Šah: sodelovalo 20 ekip

1. INCEL 22 točk
2. KOLIČEVO 19,5 točk
3. BELIŠČE 16,6 točk

Najboljša posameznica:

MARIJA GOJEVIĆ-ZRNIC, BILLO-KALNIK, 7 točk iz 7 partij

Najboljši posameznik:

FARUK NURKIĆ, INCEL, 7 točk iz 7 partij

Streljanje — MK puška: sodelovalo 20 ekip

1. MATROZ	480 krogov
2. KOMUNA	475 krogov
3. SLADKOGOR.	473 krogov
4. INCEL	454 krogov
5. TP REKA	449 krogov
6. BERLIŠČE	446 krogov
7. AVALA	441 krogov
8. KTL	435 krogov
9. KRŠKO	430 krogov
10. NATRON	426 krogov

Posamezniki:

1. Atanasovski, Komuna, 171 krogov
2. Brkovic, Incel, 166 krogov
3. Legen, KTL, 165 krogov

Streljanje — MK puška: Ženske: sodelovalo 13 ekip

1. PAPIRNICA Radeče 318 krogov
2. INCEL B. Luka 293 krogov
3. CERŠAK 292 krogov
4. BIGZ Beograd 282 krogov
5. KOMUNA Skopje 281 krogov

Posameznice:

1. Kožar, Radeče, 173 krogov
2. Plivac, INCEL, 157 krogov
3. Pešič, BIGZ, 157 krogov
4. Petrov, Ceršak, 156 krogov
5. Slijepac, Celpak, 155 krogov

Športni ribolov: sodelovalo 20 ekip, ekipa Belišča s svetovnim prvakom na čelu:

1. BELIŠČE	2003 točke
2. ČAČAK	1074 točk
3. SLADKI VRH	697 točk
4. MATROZ	670 točk
5. UMKA	619 točk
6. VEVČE	605 točk
7. NATRON	534 točk
8. SKOPJE	462 točk
9. BIGZ	307 točk
10. AVALA	252 točk

Posamezniki:

1. Šikić, Belišče, 1312 točk
2. Adjić, Čačak, 950 točk
3. Brenc, Belišče, 691 točk
4. Rošker, Sladki vrh, 586 točk
5. Stegel, Vevče, 542 točk
6. Vukašinović, Umka, 526 točk
7. Marković, Skopje, 462 točk
8. Mečević, Natron, 418 točk
9. Lovrić, Matroz, 412 točk
10. Damjanović, BIGZ, 307 točk

V. Vilfan

XIX. delavske športne igre slovenskih papirničarjev

(Nadaljevanje z 8. str.)

v Krško sploh niso prišli, niti ni so nikomur oddali gradiva za kviz. Pozneje so vsi trije navedli »opravičljive« razloge za izostanek. Če bi tisti, ki smo v Krško prišli imeli vsaj gradivo, bi ga pač malo prebrali in prijavili novo ekipo. Ekipa se se namreč pomerile v znanju iz samoupravljanja, tehnologije papirja in iz zgodovine mesta Krško.

Po kvizu je bila v restavraciji hotela Sremič prijetna »spoznavna« zabava ob veselih zvokih orkestra Palome.

Po končanih tekmovanjih je bila v soboto popoldne pod okriljem kostanjeviškega gradu in Forme vive zaključna slovesnost s podelitvijo kolajn in priznanj tistim, ki so si jih zaslužili, obenem pa smo vsi udeleženci XIX. športnih iger prejeli posebne kolajne. Krčani so poskrbeli za pri-

jeten piknik, ansambel Paloma za ples, le Vevčani smo vsak zase prav kmalu in neopazno »odfrčali« domov med prvimi — pač po stari vevški navadi.

Povedati moram tudi, da smo samo Vevčani sodelovali le v dveh disciplinah in sploh smo številčno bili najmanjša sodelujoča ekipa po moškem spolu, da o ženskem sploh ne govorim. Verjetno bi se ob tem bilo potrebno malo zamisliti. Kaj res v tako velikem kolektivu ni več družabnih ljudi, niti ne interesentov za raznovrstno rekreacijo? Zakaj se zapiramo sami vase? Morda pa potrebujemo samo drobne spodbude od sodelavca in ne samo negotovanje in opravljanje. Vsako srečanje, tudi športne igre, naj bi bilo srečanje dobrih prijateljev. Mislim, da v tem kriznem obdobju to še prav posebno potrebujemo.

V. B.

Belišče: otvoritev (Foto: V. Vilfan)

Andrej Klešnik je zadovoljen z doseženim drugim mestom v plavanju kravl od 25—29 let (Foto: V. B.)

Vanja Lorbek prejema kolajno in čestitke za osvojevo 2. mesto v plavanju ženske prsno nad 30 let (Foto: V. B.)

Pogon vozil ob koncu tega stoletja

VEVČE, MAJ — Vozila na električni pogon so posebnega pomena zlasti v gosto naseljenih predelih, ker vozijo brez hrupa in ne onesnažujejo okolja. Na lanskoletnem simpoziju v Düsseldorfu, kjer so razpravljali o elektrovozilih, so ugotovili, da bi bilo samo v ZRN treba angažirati 2,5 milijona takih vozil. Za polnjenje bi potrebovali 1250 MW. Trenutno je v Düsseldorfu v poizkusnem obratovanju 20 avtobusov na električni pogon. Iz izkušenj bodo dobili potrebne podatke glede tehnike menjavanja akumulatorjev. Zaradi tega tudi še ni možno dati končnih ocen o ekonomičnosti tega obratovanja.

Kar se tiče ameriških izkušenj o ekonomiki obratovanja s takimi vozili, trdijo, da bo treba do leta 2000 uvesti elektrovozila, ne toliko zaradi problemov okolja, kakor zaradi varčevanja z nafto. Po vladnih ocenah bo leta 2000 v Ameriki 25 milijonov avtomobilov na električni pogon, s čimer bodo letno prihranili okrog 40 milijard litrov bencina, porabili pa dodatnih 125 milijard kWh električne energije. Ta količina bo predstavljala v letu 2000 le 1,85% celokupne proizvodnje električne energije. Ekonomska primerjava daje naslednjo sliko: pri letni porabi električne energije na vozilo od 5000 kWh po 3,2 ct/kWh, znašajo letni stroški za pogon 162 dolarjev. Isti avtomobil bi porabil za enako delo pri porabi goriva 7,5 milj/l in pri ceni bencina 18,2 ct/l za pogon 240 dolarjev.

Za električno vozilo se razvijajo nove tehnične rešitve. Posebno pozornost posvečajo izdelavi čim bolj učinkovite baterije. V ZRN so izdelali baterijo NI—FE, ki ima 20% večjo energetsko gostoto kakor svinčev akumulator. Pričakujejo, da bodo lahko energetsko gostoto povečali od doseženih 48 WH/kg na 65 do 70 EH/kg.

Približno enako gostoto doseza švedska baterija NI—ZN.

